

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

ЩОДО ВИКОНАННЯ РЕГІОНАЛЬНИМ ЦЕНТРОМ З НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ РІЧНОГО ПЛАНУ ДІЯЛЬНОСТІ

НА 2023 РІК У II КВАРТАЛІ

ЗМІСТ:

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами

- 1. Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей**
- 2. Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги**
- 3. Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів**
- 4. Розвиток на базі системи БПД механізмів, спрямованих на недопущення порушень прав людини, яка знаходиться у контакті чи конфлікті з законом (в адміністративному та кримінальному процесі)**

Розділ I. Основні заходи, що були здійснені за пріоритетами

1. Підвищення рівня правової свідомості, правової культури та правової освіченості людей

Кожен громадянин має право на правову допомогу — це гарантовано **статтею 59** Конституції України. У випадках, передбачених законом, ця допомога надається безоплатно. У правовій державі, де суттєву частину життєвих проблем людина має вирішувати самостійно у спосіб, визначений законодавством, доступність правової допомоги така ж важлива, як доступність медицини, освіти, соціального захисту тощо.

Фахівці Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області особливу увагу у II кварталі 2023 року приділили правопросвітницьким заходам пов'язаних із роз'ясненням чинного законодавства, прав та обов'язків різних верств населення та соціальних груп в умовах воєнного стану, відновне правосуддя для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення. Особливу увагу було приділено роботі з внутрішньо переміщеними особами. На постійній основі здійснюється інформування громадян стосовно можливості отримати правові консультації за Єдиним номером контакт-центру системи БПД **0-800-213-103** та скористатись такими онлайн ресурсами системи безоплатної правової допомоги:

- ✓ правнича вікіпедія [«WikiLegalAid»](#) для отримання відповідей на правові питання;
- ✓ публічний чат [Телеграм-каналу](#) «Безоплатна правова допомога»;

- ✓ [приватний чат](#) системи БПД у Телеграм;
- ✓ [телеграм-чат](#) «Правова допомога протидії насильству»;
- ✓ [приватний чат](#) системи БПД у Вайбері ;
- ✓ адреси центрів та бюро правової допомоги можна дізнатися за [посиланням](#);
- ✓ також громадяни мають можливість отримати онлайн юридичну консультацію, заповнивши наступну [форму](#) на сайті.

ПРОВЕДЕННЯ ПРАВОПРОСВІТНИЦЬКИХ ЗАХОДІВ ТА УЧАСТЬ У ЗАХОДАХ, ЩО ПРОВОДЯТЬСЯ ПІДРОЗДІЛАМИ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ, ПІДВІДОМЧИМИ УСТАНОВАМИ ОРГАНІВ ВЛАДИ, ОТГ

У м. Вінниці пройшла конференція «Координація діяльності у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та /або насильству за ознакою статі»

Участь у заході взяла директорка Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області Марина Лукіянова, доповіла про ситуацію у Вінницькій області щодо кількості звернень громадян з питань домашнього насильства та/або гендерно зумовленого насильства до центрів та бюро правової допомоги, супровідні питання з якими звертаються постраждалі від насильства та наголосила про єдиний номер контакт центру системи #БПД 0-800-213-103. Учасники конференції обговорили питання законодавчих змін, проаналізували ситуацію, враховуючи статистику наведених даних у Вінницькій області, надану відповідальними органами та спеціалізованими службами, механізми комунікації та співпраці між суб'єктами, що здійснюють діяльність у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі. [Детальніше](#)

Круглий стіл, на тему «Діти. Війна. Проблеми. Виклики»

Участь у заході взяли директор Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області Марина Лукіянова, начальник відділу організації надання та забезпечення якості правової допомоги, підвищення кваліфікації її надавачів Олександр Сільницький.

За словами Першого заступника Начальника ОВА Наталії Заболотної, протягом повномасштабного вторгнення РФ в Україну майже 70% українських дітей були вимушені покинути рідні домівки та переміститися в межах країни або виїхати за кордон. "Зараз в нашій області проживає 47 976 переміщених дітей. Майже 200 з них – сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. Від 24 лютого на Вінниччині народилося близько 1 тисячі дітей у жінок, які переїхали з початку повномасштабного вторгнення до нашої області".

Директорка Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області Марина Лукіянова, у ході обговорення, зазначила, що кожна дитина має право на безоплатну вторинну правову допомогу відповідно до ст. 14 ЗУ "Про безоплатну правову допомогу". Для отримання такої допомоги разом з дитиною до бюро правової допомоги повинен звернутися її законний представник (батьки, опікуни, усиновителі, піклувальники, батьки-вихователі, прийомні батьки. У віці з 14-ти років дитина має право самостійно звернутися за отриманням безоплатної вторинної правової допомоги з питання порушення батьківських прав.

[Детальніше](#)

Питання забезпечення ефективності протидії дитячій злочинності, захисту прав і гарантій ВПО, а також дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які є учасниками кримінальних проваджень

Розглянуто під час робочої наради, організованої прокуратурою у м. Вінниці та за участі директорки Марини Лукіянової та начальника відділу орг-ції надання та забезпечення якості правової допомоги, підвищення кваліфікації її надавачів Олександра Сільницького Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області, першого заступника начальника Вінницької ОДА Наталії Заболотної, представників Національної поліції та Служби безпеки України у Вінницькій області; Департаменту кіберполіції Національної поліції України; Державного бюро розслідувань, розташованого у м. Хмельницькому; представників пробації, тощо. [Детальніше](#)

Про систему правової допомоги, про можливі способи та засоби захисту законних прав та інтересів розповіли фахівці Регіонального та Вінницького МЦ та Регіональна координаторка взаємодії з громадськістю Уповноваженого ВРУ з прав людини у Вінницькій області Наталія Гурковська

До Дня захисту дітей, для студентів I курсу Вінницького Національного аграрного університету, фахівці Регіонального та Вінницького МЦ провели правопросвітницький захід та ознайомили правників з діяльністю центрів, відмінністю у їх роботі, розповіли про категорії осіб, які мають право на отримання первинної/вторинної правової допомоги, поділились успішними кейсами захисту прав громадян.

Директорка Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області Марина Лукіянова також поділилась інформацією щодо того, як відбувається конкурсний відбір адвокатів, які в подальшому співпрацюють із центрами та забезпечують представництво/захист інтересів громадян у суді. Розповіла щодо успішних кейсів та реалізацію проекту «Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення» на Вінниччині.

Регіональна координаторка Наталія Гурковська розповіла про роль Уповноваженого з прав людини. «Кожен має право звернутись за захистом своїх прав до Уповноваженого ВРУ з прав людини (ст. 55 Конституції України). [Детальніше](#)

Фахівці БПД на захисті ваших прав та інтересів

Юристи системи БПД відвідали в'язниці та виправні колонії у Вінницькій області для надання правових консультацій для осіб, які відбувають покарання та проінформували присутніх щодо доступу до вторинної правової допомоги

Зокрема, фахівці Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області Тетяна Глухенька з Вінницьким місцевим центром з надання БВПД та заступником начальника із соціальної-виховної та психологічної роботи, підполковником внутрішніх справ ДУ "Вінницька УВП" № 1 Ігорем Коцяком розмістили інформаційні бюлетені на дошці оголошень.

У той час, завідувачка сектором "Гайсинське бюро" Гайсинського місцевого центру з надання БВПД Тетяна Павлюченко забезпечила роботу консультаційного пункту та поширення матеріалів у Ладизинській ВК № 39.

Завідувач сектору "Могилів-Подільське бюро" Томашпільського місцевого центр з надання БВПД Петро Ласкус відвідав Могилів-Подільську ВК № 114.

Директор Козятинського місцевого центру з надання БВПД Олександр Комар та завідувачка сектору "Хмільницького бюро" Ганна Мариніч забезпечили надання правової допомоги для осіб, які відбувають покарання у Літинській виправній колонії № 123. [Детальніше](#)

2. Мотивація та стимулювання людей до вирішення правових проблем у правовий спосіб, зокрема за допомогою механізмів системи надання безоплатної правової допомоги

Комунікація із ЗМІ (розміщення публікацій у мережі Інтернет, у друкованій пресі, виступи на радіо та телебаченні)

У II кварталі 2023 року фахівці Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області забезпечили розміщення 16-публікацій на сайті БПД, 31 публікацію на офіційній сторінці в мережі Instagram, 101 публікації в мережі Facebook.

Комунікація з інтернет-виданнями

Юридична практика «Встановлення факту смерті військовослужбовця через суд»

До Хмельницького бюро правової допомоги звернулася дружина загиблого військовослужбовця. Марина розповіла, що її чоловіка вважають «безвісно відсутнім», у неї на руках є відповідь від начальника військової частини Державної прикордонної служби України щодо результатів проведення службового розслідування та смерті чоловіка. Проте, у зв'язку із веденням активних бойових дій на території населеного пункту, тіло

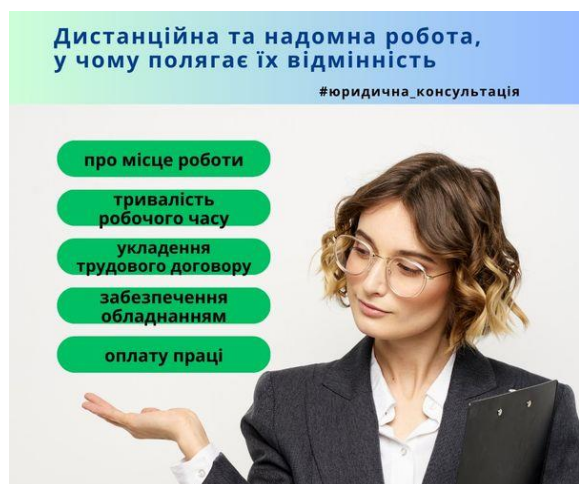
загиблого евакуювати для подальшого поховання, наразі неможливо.

Відповідно, пані Марина не може оформити свідоцтво про смерть чоловіка, вступити у спадщину та реалізувати інші її законні права. Козятинський місцевий центр з надання доручив представництво інтересів клієнтки в суді юристці Хмельницького бюро правової допомоги Ганні Мариніч.

Суд розглянув, надані заявницею документи, та встановив, що чоловік пані Марини, виконуючи бойове розпорядження та захищаючи Батьківщину, загинув від вибуху міни. Евакуація тіла загиблого воїна наразі не здійснена, через активні бойові дії та масовий вогонь, з боку противника. Тож суд задовольнив заяви пані Марини.

Ця справа в Єдиному державному реєстрі судових рішень № 149/842/23

Юридична консультація «Про дві форми організації праці: дистанційну та надомну»

У зв'язку із негативними подіями, котрі відбуваються в світі, особливо в нашій країні, останніми роками все більшої популярності набуває дистанційна форма роботи. Даний формат є комфортним для особи та дає можливість працювати у зручний час та будь-де.

В Україні трудові відносини регламентує Кодекс законів про працю. Законодавство регулює трудові відносини між роботодавцями та працівниками на території усіх типів підприємств, організацій, установ, а також працю у фізичних осіб, що використовують найману працю незалежно від форми власності та галузевої належності.

У 2021 році законодавець запровадив в Україні дві самостійні форми організації праці: дистанційну й надомну.

У чому різниця між дистанційною та надомною організацією праці

Дистанційна форма роботи – працівник може працювати будь-де, за умови, що роботодавець за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій може зв'язатись з даною особою.

Дистанційному працівник має право на періоди вільного часу – періоди відключення, коли особа може не відповідати на телефонні дзвінки та смс-повідомлення.

Надомна форма роботи – працівник працює у визначеному місці за межами приміщення роботодавця, це може бути місце проживання із закріпленою робочою зоною. Трудовим договором передбачено «прив'язаність працівника до адреси, яка вказується в документі і може змінити її лише з дозволу роботодавця.

Режим та тривалість робочого часу при дистанційній роботі

Режим робочого часу є однією із ключових відмінностей. Дистанційний працівник не дотримується внутрішніх правил трудового розпорядку, а свій робочий час розподіляє на власний розсуд, виконуючи роботу коли йому зручно. У той час як надомний працівник працює за загальним режимом роботи підприємства.

Варто зазначити, що в обох формах роботи тривалість робочого часу регламентується відповідно до законодавства:

нормальна тривалість — до 40 годин на тиждень;

скорочена — до 24 або 36 годин на тиждень.

Дистанційний працівник самостійно відповідає за додержання безпечних і нешкідливих умов праці на робочому місці. Проте роботодавець має проводити інструктаж (дистанційно або очно) щодо безпечного використання обладнання та засобів, рекомендованих або наданих такому працівнику для виконання роботи.

Затверджений перелік робіт, котрі можуть виконуватися дистанційно, відсутній. Роботодавець на власний розсуд вирішує чи може працівник виконувати роботу поза межами підприємства.

Яких працівників трудове законодавство дозволяє переводити на дистанційний режим роботи
-вагітних жінок; -працівників, які мають дитину віком до трьох років або доглядають за дитиною до шести років; -працівників, які мають двох або більше дітей віком до 15 років;
-батьків або опікунів дитини або особи з інвалідністю.

Юридична практика «Щоб отримати свідоцтво про смерть людини, яка померла на тимчасово окупованій території, необхідно звертатися до суду. Такий порядок визначає Цивільний процесуальний кодекс України»

Матір Ірини померла на тимчасово окупованій території, у місті Макіївці Донецької області. Документи, які засвідчують смерть 76-річної жінки,

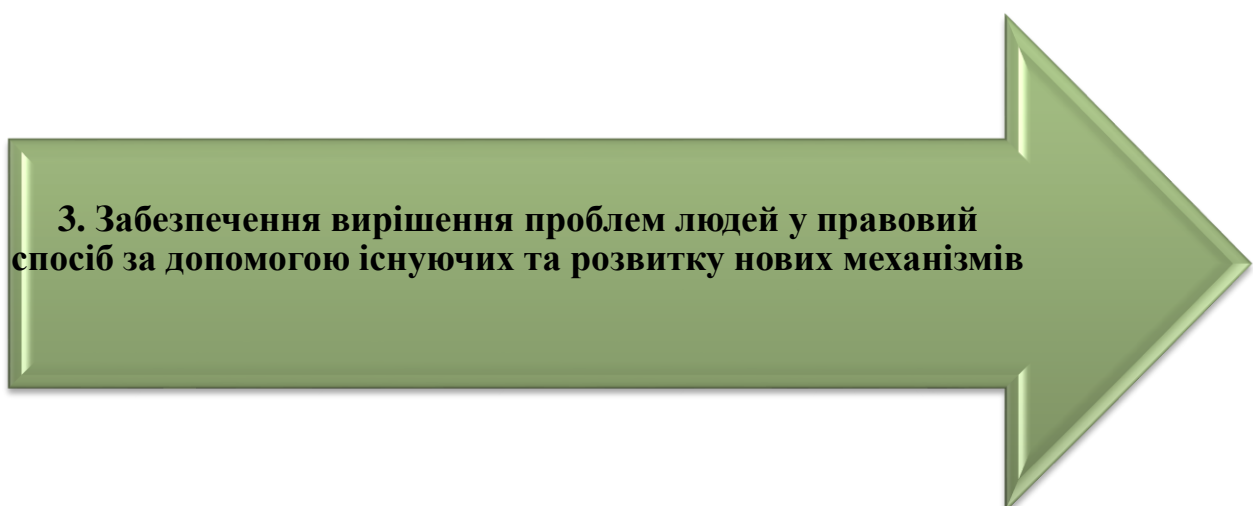
зокрема довідку про причину смерті, лікарське свідоцтво та довідку про смерть, видали органи окупаційної влади. Саме з цієї причини Ірині й відмовили в реєстрації смерті матері, коли вона звернулася до Козятинського відділу ДРАЦСу. Як пояснили жінці, доводити факт смерті особи на тимчасово окупованій території України необхідно через суд.

По допомогу Ірина прийшла до юристів Козятинського бюро правової допомоги Козятинського місцевого центру з надання БВПД . Там жінку вислухали й призначили їй адвокатку Ганну Кучер, яка співпрацює з системою БПД.

У заяві про встановлення факту смерті на тимчасово окупованій території адвокатка вказала на інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 11 квітня 2017 року № 9-697/0/4-17. У цьому листі, зокрема, зазначено, що з огляду на практику Європейського суду з прав людини документи, видані органами та установами (зокрема лікувальними закладами), що розташовані на тимчасово окупованій території України, як виняток можуть братися до уваги судом та оцінюватися разом з іншими доказами в їх сукупності та взаємозв'язку під час розгляду справ у порядку статті 257-1 Цивільного процесуального кодексу.

Суд, розглядаючи справу, врахував також «Намібійські винятки» (англ. «Namibia exсerption») – принцип міжнародного права, згідно з яким документи, видані окупаційною владою, повинні братися судами до уваги, якщо їх нехтування веде за собою серйозні порушення або обмеження прав громадян. Розгляд судами таких документів не означає автоматичного визнання окупаційної влади. Зрештою суд задовольнив заяву Ірини. Тепер, надавши до відділу ДРАЦСу рішення суду, жінка зможе отримати свідоцтво про смерть матері.

Ця справа в Єдиному державному реєстрі судових рішень № 133/2135/21

3. Забезпечення вирішення проблем людей у правовий спосіб за допомогою існуючих та розвитку нових механізмів

Забезпечення моніторингу дотримання адвокатами стандартів якості надання безоплатної вторинної правової допомоги відбувається відповідно до наказу Координаційного центру з надання правової допомоги від 06 квітня 2015 року № 136, яким запроваджено з 1 липня 2015 року систему заходів щодо моніторингу дотримання адвокатами стандартів якості надання БВПД у кримінальному процесі (із змінами, внесеними згідно з Наказом Координаційного центру з надання правової допомоги [№ 170 від 20.07.2016](#)).

Зустрічі з клієнтами та адвокатами системи БВПД щодо якості надання безоплатної правової допомоги, відповідно до наданих адвокатам доручень було здійснено 23 спостереження за роботою адвокатів у суді у кримінальних провадженнях, які здійснюють захист за дорученнями Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області, проведено 5 бесід з клієнтами, яким надається безоплатна вторинна правова допомога у кримінальному процесі, проведено 20 перевірок достовірності наданої адвокатами інформації в актах надання БВПД в частині дотримання вимог стандартів якості надання БВПД у цивільному та адміністративному процесах та представництва у кримінальному процесі.

Фахівцями Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги здійснювалось 8 разів проведення моніторингу діяльності центрів та секторів бюро правової допомоги у II кварталі 2023 року.

Робочі зустрічі з адвокатами, які співпрацюють із системою БПД на Вінниччині

За організації: Ради адвокатів Вінницької області спільно з Регіональним центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Вінницькій області та участі Голови Комітету з питань безоплатної правової допомоги НААУ Каденко Оксани Олегівни, заступника Голови Ради адвокатів Кухаря Олексія Івановича та начальника управління забезпечення якості правової допомоги Координаційного центру з надання правової допомоги Дрелінського Сергія Вікторовича.

Зокрема на зустрічі обговорили: рішення НААУ «Про затвердження роз'яснення щодо участі адвокатів у кримінальних провадженнях за відсутності підозрюваного, обвинуваченого» № 183 від 27 грудня 2022 року; забезпечення права на захист у кримінальних провадженнях, в яких здійснюється спеціальне досудове розслідування та спеціальний судовий розгляд.

[Детальніше](#)

Рада адвокатів спільно з Регіональним центром з надання БВПД у Вінницькій області організували наживо зустріч адвокатів та забезпечили відео трансляцію у режимі онлайн.

Під час зустрічі обговорили рішення НААУ «Про затвердження роз'яснення щодо участі адвокатів у кримінальних провадженнях за відсутності підозрюваного, обвинуваченого» № 183(від 27 грудня 2022 року). Особливості захисту осіб, щодо яких здійснюється спеціальне досудове розслідування або спеціальне судове провадження. Забезпечення якості правової допомоги за відсутності підозрюваного та обвинуваченого у кримінальному провадженні.

[Детальніше](#)

Фахівці системи БПД на Вінниччині долучились до навчання від БФ «Право на Захист»

Працівники Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області, Козятинського місцевого центру з надання БВПД, Вінницького місцевого центру з надання БВПД, Томашпільського місцевого центру з надання БВПД, Гайсинського місцевого центру з надання БВПД завітали на проходження тренінгу до молодіжного центру "Квадрат" та зосередили увагу під час навчання на вирішенні правових, житлових, соціальних питань внутрішньо-переміщених осіб.

Окрім цього, юристи долучились до практичних занять, зокрема розглянули алгоритм побудови розмови з агресивно налаштованим відвідувачем центру/бюро, як вірно формувати запитання для отримання необхідних відповідей та надання правової допомоги.

Фахівці, у свою чергу поділились успішними кейсами вирішення правових питань ВПО.

[Детальніше](#)

**4. Розвиток на базі системи БПД механізмів,
спрямованих на недопущення порушень прав людини,
яка знаходиться у контакті чи конфлікті з законом (в
адміністративному та кримінальному процесі)**

Робочий візит до Вінницької окружної прокуратури Вінницької області

Заступник начальника відділу організації надання та забезпечення якості правової допомоги, підвищення кваліфікації її надавачів Регіонального центру з надання БВПД у Вінницькій області Валерій Думбровський завітав з робочим візитом до Вінницької окружної прокуратури.

Під час зустрічі з прокурорами у кримінальному провадженні: Олександром Яремчук та Вікторією Караваєвою обговорили результати впровадження пілотного проекту "Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення" у Вінницькій області, що

вдалось реалізувати, які є проблемні питання, що потребують вирішення наразі. [Детальніше](#)